

Semesterbeskrivelse

4. Semester

Semesterets overordnede tema:

Kompleks sygepleje med inddragelse af patientens sygdom og behandling

Omfang i ECTS: 30	Teoretiske studier 15 ECTS		
	Kliniske studier 15 ECTS på klinisk uddannelsessted: sygehus, plejehjem, hjemmepleje, psykiatri,		
Semesterets fagområder:		Teoretiske studier (15 ECTS)	Kliniske studier (15 ECTS)
	Sygepleje	5 ECTS (50 lekt)	9 ECTS
	Sygdomslære	5 ECTS (60 lekt)	1 ECTS
	Farmakologi	5 ECTS (40 lekt)	2 ECTS
	Anatomi og Fysiologi	0 ECTS	3 ECTS

Læringsforløbet indledes med:

Opsamling fra 3. semesters prøve samt introduktion til semesterets læringsmål, arbejdsformer og tilrettelæggelse.

Teoretiske studier:

Indhold i sygepleje

Mål:

Den studerende kan gøre rede for diagnosticering, behandling og pleje i relation til en vifte af hyppigt forekommende, specifikke sygdomsgrupper;
 observere, beskrive og forklare symptomer og patologiske fænomener hos konkrete patienter;
 gøre rede for hovedgrupper af lægemidler (indikation, bivirkning, interaktion, bivirkninger);
 under vejledning varetage medicinhåndtering i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning;
 varetage faste ordinationer og rammeordinationer; ophælde medicin, identificere patienten, observere, vejlede og dokumentere under varetagelse af patientsikkerheden og med særlig opmærksomhed på risikosituationslægemidler ifølge Patientombuddet;
 prioritere, planlægge, varetage og koordinere kompleks sygepleje til 1 -2 patienter, hvor sygdom, behandling og patientens situation og perspektiv alle indgår i tilrettelæggelsen;
 kan samarbejde med patient og pårørende om tilrettelæggelse af forløbet under inddragelse af deres ressourcer;
 under vejledning samarbejde på tværs af primær og sekundær sundhedssektor i forbindelse med indlæggelse, overflytning og udskrivelse med henblik på kontinuitet, sammenhængende forløb og patientsikkerhed.

Pensum: ca. 450 sider

Lektioner: 50

Sygepleje til patienter med cancer samt palliation

Indhold:

Patienter med cancer, sygepleje i forbindelse med cancer samt palliativ sygepleje.

Omfang: 15 lekt.

Pensum: ca. 120 sider

Augustussen, Mikaela; Hounsgaard, Lise; Pedersen, Michael Lyng; Sjøgren, Per & Helle Timm (2017) Relatives' level of satisfaction with advanced cancer care in Greenland – a mixed methods study, *International Journal of Circumpolar Health*, 76:1, 1335148 (8 s.) (kopi)

Brandborg, Anne; Espersen T., Birgitte; Olsen Riis, Pia (2011). Sygepleje til mennesker med kræft. I: *Sygeplejebogen 4 Klinisk sygepleje*. Gads Forlag. S. 514 – 534. (20 s.) (kopi)

Eriksson, Katie (2010): *Det lidende menneske*. 1./2. udgave. København, Munksgaard Danmark, s. 22-30, 54-58, 67-75 (20 s.)

Kirk-Thomsen Hessellund, Birgit; Seibæk, Lene (2014): Sundhedsfremme i det palliative arbejde. *Sygeplejersken*; (8): 62-67. (6 s.)

Seibaek, Lene; Delmar, Charlotte; Hounsgaard, Lise: Sustaining hope and life courage – the impact of care. *European Journal of Cancer Care* 2016, 1–9. 10. 1111/ecc.12562 (9 s.) (kopi)

Seibaek, Lene; Petersen Kjeld, Lone: Survivorship in women surgically treated for gynaecological cancer - The impact of postoperative rehabilitation. *Clinical Nursing Studies* 2016 Vol. 4 No (7 s.) (kopi)

Spile, Marianne (2011): Palliativ sygepleje I: Kamp Nielsen, Birthe (red.): *sygeplejebogen 3, teori og metode*. Gads Forlag, s. 411-439. (29 s.)

Thisted, B. Lise (2014): Mennesker med kræft I: Angel, Sanne; Aadal, Lena (red.): *Rehabiliterende sygepleje, fra begreb til klinisk praksis*. Munksgaard, København, s.165-172. (8 s.)

Lindrende sygepleje i forbindelse med fænomenerne lidelse, håb og håbløshed

Indhold: Begrebet lidelse og lindring af denne.

Omfang: 4 lekt.

Pensum: ca. 30 sider

Eriksson, Katie (2010): *Det lidende menneske*. 1./2. udgave. København, Munksgaard Danmark, s. 76-93 (17s.)

Mortensen, B.B. (2005): Mellem mulige virkeligheder I: *Sygeplejersken*. Nr. 1, årgang 105. Dansk Sygeplejeråd, 5 sider, <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2005-1/mellem-mulige-virkeligheder>

Travelbee, J. (2010). *Mellemmenneskelige aspekter i sygepleje*. København, Munksgaard Danmark, s. 107-113 (7s.) (kopi)

Smertelindring og smertebehandling

Omfang: 3 lekt.

Pensum: ca. 25 sider

Skytt, Anne-Marie (2011). Sygepleje til patienter med smerter I: Nielsen, B.K. (red). *Sygeplejebogen 3.- Teori og metode*. København, Gads Forlag, s. 237-272. (35 s.)

Medicingivning, infusioner og transfusioner samt rammeordination og rammedelegering

Indhold: Øvelser i administrering af medicin. Sygeplejerskens ansvars og kompetenceområder ift., administrering af medicin.

Omfang: 9 lekt.

Pensum: ca. 80 sider

Maglekær, Karen Magrethe (2015): *Medicingivning* I Maglekær, Karen Magrethe og Veje, Pia Lysdal (red.). *Sygeplejebogen 5- Procedure og teknikker*, 1. udgave. København, Gads forlag, s. 251-267 (15 s)

Bergstrøm, Gundula (2015): *Injektionsgivning*. I Maglekær, Karen Magrethe og Veje, Pia Lysdal (red.). *Sygeplejebogen 5- Procedure og teknikker*, 1. udgave. København, Gads forlag, s. 199-212 (12 s)

Taasing, Nørgaard og Glaas (2017): *Immunologi og transfusionsmedicin*. 4. udgave, København. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 217-288, 327-339 (ca. 70 s.)

Obligatoriske studieaktiviteter i form af øvelser i medicin givning i simuleret kontekst, herunder injektioner. Øvelser i infusioner og transfusioner, samt rammeordination og rammedelegering i simuleret kontekst. Øvelser i medicinregning. Øvelser i at vejlede en patient til at følge ordineret lægemiddelbehandling.

Akutte tilstande

Indhold: Akutte tilstande som kan opstå på sygehuset.

Omfang: 6 lekt.

Pensum: ca. 60 sider

Jastrup, S. (red) (2013): *Akut sygepleje*. 1. udgave. København Munksgaard.

Patientens luftveje: Kap. 2, s. 31-38 (9 s.)

Patientens respiration: Kap. 3, s. 41-55, 58-62 (18 s.)

Patientens cirkulation: Kap. 4, s. 65-89 (24 s.)

Triage: Kap.13, s. 237-244 (7 s.)

Kompleks sygepleje, herunder prioritering af flere, samtidige behov

Indhold: Komplekse problemstillinger som kan opstå i praksis, eks: akut abdomen, akut urinretension osv.

Omfang: 7 lekt.

Pensum: 60 sider

Baktoft, Birthe (2013): Patientsikkerhed. I Jastrup, S. (red): *Akut sygepleje*. 1. udgave. København Munksgaard. s. 225-235 (10 s.)

Odgaard, Eva (2011): *Sygepleje til patienter i væskebehandling* I Kamp Nielsen, Birthe (red.): *Sygeplejebogen 3- Teori og metode*. København. Gads Forlag. s. 306-330 (24 s.)

Sehested, Pia (2013): Den skut syge ældre patient. I Jastrup, S. (red): *Akut sygepleje*. 1. udgave. København Munksgaard. s. 175-189 (14 s.)

Villadsen, Dorte B.(2015): Sondeernæring. I Maglekær, Karen Magrethe og Veje, Pia Lysdal (red.). *Sygeplejebogen 5- Procedure og teknikker*, 1. udgave. København, Gads forlag, s. 181-267 (9 s)

Obligatoriske studieaktiviteter i form af øvelser i demostuen med bla., anlæggelse af v-sonde samt andre øvelser i simuleret kontekst.

Præ- og postoperativ sygepleje

Indhold: Præ- og postoperativ sygepleje. Kvalme, mobilisering, smerter osv., samt sårpleje.

Omfang: ca. 6 lekt.

Pensum: ca. 50 sider

Bergstrøm, Gundula (2015): Forbindingsskift I: Maglekær, Karen Magrethe og Veje, Pia Lysdal (red.). *Sygeplejebogen 5- Procedure og teknikker*, 1. udgave. København, Gads forlag, s. 223-232 (7 s.)

Hallig Juul, Lene; Skjødt, Ulla (2011) Præ- og postoperativ sygepleje I: Nielsen, B.K. (red). *Sygeplejebogen 3.- Teori og metode*. København, Gads Forlag, s. 333-355. (22 s.)

Muller, Kirsten S. (2011): Sårbehandling I: Nielsen, B.K. (red). *Sygeplejebogen 3.- Teori og metode*. København, Gads Forlag, s. 273-300. (27 s.)

Obligatorisk studieaktiviteter i form af øvelser i at udføre sårpleje i demostuen.

Sygdomslære del 2

Mål:

At den studerende på baggrund af viden om anatomi og fysiologi kan formulere viden om patofysiologiske tilstande i forbindelse med akut eller kritisk opstået sygdom. At den studerende kan redegøre for udvalgte almindeligt forekommende sygdomme, herunder misbrugssygdomme og omsorgssvigt. At den studerende kan nævne ætiologi, kliniske og parakliniske manifestationer, som danner baggrund for diagnosticering, behandling og pleje. At den studerende kan anvende sin viden i forhold til børn, voksne og ældre samt kan medvirke ved profylakse.

Indhold:

Basal patologi inden for medicin, kirurgi, gynækologi og pædiatri.

Kurset fokuserer inden for alle aldersgrupper på de hyppigst forekommende somatiske sygdomme.

Psykatri fokuserer inden for alle aldersgrupper på de mindre hyppigt forekommende psykiske sygdomme.

Kursets indhold vil hovedsagelig have reference til organsystemer som endokrine organer, mammae, nyrer og urinveje, mave-tarm-kanal, centralnervesystemet og kvindelige kønsorganer.

Basal obstetrik.

Omfang: 60 lekt.

Pensum: ca. 500 sider

Obligatoriske studieaktiviteter i form af øvelser i at udlede diagnoser ud fra symptomer. Symptomer der er forventelige samt hvordan de kan observeres hos patienterne.

Infektionssygdomme: meningit, hiv, hepatitis, sexual overførte sygdomme osv.:

Omfang: 5 lektioner

Pensum: ca 40 sider

Andersen, Klaus m.fl. (2010): Klinisk dermatologi og venerologi. 3. udgave. København, Munksgaard Danmark, s.215-222, 225-230, 233-246. (25 s., Kopi)

Landslægeembedet (2014): Vejledning om lægers anmeldelse af smitsomme sygdomme, 14. april 2014, http://nun.gl/upload/2015/11/SJ20151124130223180_DOR1564986.pdf

Landslægeembedet (2000): Vejledning – om anmeldelse af AIDS og indberetning af HIV- antistof undersøgelse og Hiv positive fund, 15. sep. 2000, <http://nun.gl/upload/2014/08/vejl-anmeldelseHIV-AIDS-sept-2000-DK.pdf>

Landslægeembedet (2016): Vejledning vedrørende diagnostik, behandling, anmeldelse og profylaktiske forholds-regler (herunder behandling) af meningokok meningit/sepsis & andre former for purulent meningit, 1. dec. 2016, <http://nun.gl/upload/files/Meningitisvejledning%20Dec%202016%20Dk%281%29.pdf>

Nordholm, Anne Christine et al. (2017): CNS infections in Greenland: A nationwide register-based cohort study, PLoS One. 2017; 12(2): e0171094. Published online 2017 Feb 3. doi: 10.1371/journal.pone.0171094, Link: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5291447/>

Rex, Karsten Fleischer; Andersen, Stig; Krarup, Henrik Bygum (2015): Hepatitis B among Inuit: A review with focus on Greenland Inuit, World J Hepatol. 2015 May 28; 7(9): 1265–1271. Published online 2015 May 28. doi: 10.4254/wjh.v7.i9.1265, Link: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4438501/>

Tuberkulose

Omfang: 6 lektioner

Pensum: ca. 60 sider

Sundhedsstyrelsen (2016) Epinyt: Tuberkulose 2015, uge 50
<https://www.ssi.dk/Aktuelt/Nyhedsbreve/EPI-NYT/2016/Uge%2050%20-%202016.aspx>

Landslægeembedet (2002) Borgervejledning: Rengøring af hjemmet ved tuberkulose
<http://nun.gl/upload/2014/08/Reng-i-hjemmet-borgervejledning-DK+GL.pdf>

Landslægeembedet(2002) Forholdsregler ved isolation - en vejledning til patienter under indlæggelse
<http://nun.gl/upload/2014/09/Forholdsrgl-v-isolation-patientvejl-DK+GL.pdf>

Landslægeembedet (2016) Kapitel 7 Tuberkulose, Årsberetning 2014/15
<http://nun.gl/upload/files/Kapitel%207%20TB.pdf>

Sundhedsstyrelsen (2017) Forskningsnyt: Nyt vaccinekoncept skal behandle

tuberkulose i udbrud, juli.

Individuel anmeldelse af smitsomme sygdommer, <http://nun.gl/Skemaer-til-indberetninger-mv-/83>

Landslægeembedet (2013) Vejledning for Tuberkulose. <http://nun.gl/upload/2014/08/TB-vejledning-DK.pdf>

Landslægeembedet (2013): Diagnostisk algoritme for Tuberkulose. <http://nun.gl/upload/2014/08/TB-algoritme-160413-DK.pdf>

National TB strategi 2017-21, <http://www.peqqik.gl/da-DK/Footerpages/Publikationer> s. 5-29

Bjerregaard, Peter (2001): Tuberkulose, selvmord og alkohol. (Kopi)

Ericson, Elsy; Ericson, Thomas (2010): Klinisk mikrobiologi. 2. udgave. København, Gads Forlag, s. 77 – 82. (Kopi)

Øre-næse-hals-sygdomme

Omfang: 3 lektioner

Pensum: ca. 25 sider

Ovensen, Therese (2013): Øre-næse-hals-sygdomme I: Ivarsen, Hanne Ramløv; Aziz, Ahmed (red.): *Sygdomslære for sundhedsprofessionelle*. København, Gads Forlag, s. 403-416 + 419-426. (20 s. Kopi)

Mave/tarm/Gas-kir

Indhold: Sygdomme i ventrikel og duodenum, Ulcus, Pancreassygdomme, Sygdomme i Colon – rectum, Colon irritabile, Divertikelsygdomme, Colitis ulcerosa, Blødning fra mave- og tarmkanal. Hernia. Lever og galde sygdomme, Cirrose.

Omfang: 6 lektioner

Pensum: ca. 50 sider

Wium-Andersen og Selem Oslem: Fordøjelsessystemet I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København. s 249-299

Neurologi

Indhold: Apoplexia cerebri. Demens og degenerative sygdomme, Parkinsonisme, Epilepsi. Hovedpine, Dissemineret Sklerose, Rygsygdomme, Diskosprolaps.

Omfang: 8 lektioner

Pensum: 60 sider

Torup, Lars og Anette Walsøe Torup; Nervesystemet I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København 2013. s.341-401

Urologi

Indhold: Forstyrrelser i væskeballancen, nyreinsufficiens, glomerulonephritis, pyelonephritis, nephropati, nefrolithiasis, ureterolithiasis, blære dysfunktion, cystitis, forstørret prostata.

Omfang: 5 lektioner

Pensum: ca. 40 sider

Vahr, Susanne: Nyrer og Urinveje I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København. s. 301-339.

Endokrinologi

Indhold: Udredning ved endokrine sygdomme. Binyre sygdomme, Struma, Tyrotoksikose, Myxødem.

Omfang: 4 lektioner

Pensum: ca. 30 sider

Torup, Anette Walsøe: Hormonsystemet I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København 2013. s. 403-433

Gynækologi

Indhold: Udredning ved gynækologiske sygdomme, undersøgelsesmetoder, infektioner, benigne tumorer, Maligne tumorer, menstruationsforstyrrelser, abortus provocatus legalis, abortus spontaneus, graviditas extrauterina.torsio testis, testiscanser ,mammae cancer. Smerter i underlivet – psykosomatik, Infertilitet, Anticonception.

Omfang: 4 lektioner

Pensum: ca. 35 sider

Nilas, Lisbeth: Kønsorganer I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København 2013. s. 435-468.

Reumatologi og ortopædisk kirurgi

Indhold: Udredning ved reumatologiske lidelser; Reumatoid arthritis, inflammatoriske systemsygdomme, Infektionsrelaterede artritter, Osteoartrose. Ledskader og frakturer.

Omfang: 4 lektioner

Pensum: ca. 35 sider

Wium-Ansersen Marie og Selim Ozel: Bevægeapparatet I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København 2013. s 469-500.

Cancer

Omfang: 12 lektioner

Pensum: ca. 100 sider

Kræftplan for Grønland. Departementet for Sundhed og Infrastruktur (2014).

http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2013/pdf/media/1020448/pkt24_em2013_kraeftplan_2013_rg_dk.pdf
(56 s.)

Landslægeembedet (2015): årsberetning for 2014/15.

http://nun.gl/upload/files/Kapitel%2010%2C%20Kr%C3%A6ft%20Cancer_ny%281%29.pdf

Torup, Anette Walsøe: Livsstil og Sygdom I: Arne Lykke og Anette Walsøe Thorup (red.) (2013): "Sygdomslære" – hånden på hjertet. Munksgaard, København 2013. s.85-110. (25 s.)

Forebyggelse

Storm, H.H. og Olsen, J. (2002). *Forebyggelse af kræftsygdomme - hvad gør vi i Danmark og hvad kan vi opnå?* Ugeskrift for læger 22(164) s. 2876-2881. (ca. 6 s., kopi)

Storm, H.H., Kejs, A.M., Engholm G. (2011). *Improved survival of Danish cancer patients 2007-2009 compared with earlier periods.* Danish Medical Bulletin 58/12. (ca. 6 s.)

Farmakologi

Mål:

At den studerende kan nævne væsentlige dele af lægemiddellovgivningen. At den studerende kan forklare og agere indenfor sygeplejerskens juridiske ansvar og kompetence i forbindelse med administration af medicin til patienter.

At den studerende kan nævne virkningsmekanisme, virkninger, bivirkninger og interaktioner for en række hyppigt anvendte lægemidler og kan søge viden om dette, og at den studerende kan forklare dette med inddragelse af viden om fysiologi og sygdomslære. At den studerende kan anvende viden om almen farmakologi og klinisk farmakologi til at observere, vurdere, reagere, handle og reflektere i forhold til medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering.

At den studerende kan anvende diverse omregningsprincipper/metoder i medicinregning samt kan fremvise en bestået test i dette.

At den studerende kan håndtere lægemidler, der kræver særlige sikkerhedsforanstaltninger.

Indhold:

Kurset indeholder almen farmakologi og række hyppigt anvendte lægemidlers virkningsmekanisme, virkninger, bivirkninger og interaktioner samt medicinregning og sygeplejerskens ansvar og kompetence. Almen farmakologi. Lægemidlers virkningsmekanisme, virkninger, bivirkninger og interaktioner for en række hyppigt anvendte lægemidler. Lægemiddelformer og administrationsområder.

Farmakokinetik og farmakodynamik.

Ansvar – kompetence og lovgivning ift., ordination pr. telefon, uddeling af medicin fra apotek, depot og sygeplejestation samt eget forbrug.

Evt. akuttaske og skibskister. Rekvirering, opbevaring og ordination. Medicinregning samt øvelse i medicinregning.

Børn og lægemiddelregning. Generelle regnemetoder samt centrale begreber i lægemiddelregning.

Introduktion til lægemiddelkataloget. Lovgivning om arbejdsmiljø og arbejdsbeskyttelse forebyggelse af miljøforurening. Hovedgruppe A-L.

Omfang: 43 lekt.

Pensum: ca. 390 sider

Bek S., Bjeld B., Olsen I.(2015). *Lægemiddelregning.* Munksgaard. S. 9-65 (55 s.)

Olsen I., Hallin S.P. (2013). *Farmakologi.* Munksgaard. 21- 114, 137-148, 158-170, 185-220, 225-255, 277-307, 309-347, 349-351, 353-357, 362-366, 369-370, 372-381, 383-397, 414-422, 425-429, 431-436, 443-448, 450-451, 453-455, 467-468, 472-485 (ca.342 s.)

Lægemiddelkomiteen (2011): *Lægemidler i Grønland 2015-16.*

<https://www.rigshospitalet.dk/vejledning-og-rettigheder/personlig-vejledning/groenlandskoordinationen/Documents/rekommandationsbog-2015-2016-endelig-vers-9->

[april.pdf](#) (må skimmes evt. ca. 15 sider)

Landstingsforordning nr. 1 af 12. maj 2005 om lægemidler:

<http://lovgivning.gl/lov?rid=%7B2D13EB1A-8457-45D1-BECE-B53F81CDEF96%7D> (3 s.)

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 29 af 17. september 1993 om olie- og kemikalieaffald:

<http://lovgivning.gl/lov?rid=%7B7EEF9E23-0B7A-4B87-AD0F-4F8291D09218%7D>

(4 s.)

Sygeplejerskers virke:

<http://www.peqqik.gl/Ansaettelse/~media/DS/PDF%20filer/KL/Om%20sygeplejerskers%20autorisation%20og%20virke.ashx> (4 s.)

Obligatoriske studieaktiviteter i form af øvelser i medicinregning samt små opgavespørgsmål om forskellige aspekter i sygeplejerskens arbejde med medicingivning.

For at kunne indstille sig til 4. semester prøve skal alle obligatoriske studieaktiviteter være godkendte, samt intern prøve på 3. semester være bestået.

Intern prøve i farmakologi

Individuel prøve på skolen computer.

Prøveform: Multiple choice i farmakologi og lægemiddelregning.

Prøven består med 90 % korrekte svar.

Varighed: 2 ½ time.

Hjælpemidler i form af bøger og noter er tilladt samt man kan komme på relevante internetsider.

Formålet med prøven

Den studerende skal skriftligt kunne:

- Demonstrere færdighed i lægemiddelregning og omregningsprincipper.
- Udvide viden om sygeplejerskers ansvars- og kompetenceområder ift., farmakologi.
- Udvide viden om forskellige administrationsmåder og lægemiddelformer.
- Demonstrere viden om lægemidlers virkningsmekanisme, virkninger, bivirkninger og interaktioner med inddragelse af viden om fysiologi og sygdomslære.
- Demonstrere viden om almen farmakologi og klinisk farmakologi i forhold til medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering.

Praktiske studier:

Den studerende skal dokumentere sin læringsproces i portfolio. Dokumentation for fremmøde skal afleveres til Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab.

Rammer under de kliniske studier:

- Fremmøde svarende til 320 timer
- Deltage i 3 studiesamtaler, samt en klinisk prøve.

- Pensum svarende til 300 sider (180 i sygepleje), (20 i sygdomslære), (40 i farmakologi) og (60 i anatomi og fysiologi). Pensum for de enkelte fag er vejledende og der kan dispenseres for nogle af disse ved praktik i psykiatri.

Studiesamtaler:

1. studiesamtale

Den første studiesamtale afholdes inden for den første uge, den studerende er i afdelingen, med fokus på:

- faglige og personlige forudsætninger
- læringsmuligheder og planlægning af forløbet med fokus på praktiske kompetencer
- læring i praksis med forskellige studiemetoder

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder, den studerende og sygeplejelærer.

Den studerende er ansvarlig for at udarbejde en opdateret portfolio, så den kan danne baggrund for samtalen og planlægningen af det videre forløb. Den studerende skal ligeledes redegøre for, hvad der er arbejdet med i demonstrationslokalet på 1. og 2. semester.

Planen for det kliniske forløb frem til 2. studiesamtale skal sammenfattes af den studerende i portfolio. Det er den kliniske vejleders ansvar, at synliggøre for den studerende hvilke muligheder og hvordan, der kan arbejdes med de centrale temaer i praksis. Planen /referatet indsættes i den studerendes portfolio.

2. studiesamtale

2. Studiesamtale afholdes midt i forløbet og danner baggrund for planlægningen af sidste halvdel af den kliniske periode.

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder, den studerende og sygeplejelærer.

Der skal foregå en evaluering, hvor både den studerende og den kliniske vejleder har udarbejdet en skriftlig midtvejsevaluering ud fra praktikmålene i portfolio. Det skal være tydeligt, hvordan og på hvilket niveau den studerende arbejder med sine mål. Litteraturlisten drøftes.

Det gælder også for denne samtale, at den studerende skriftligt redegør for den fremadrettede plan.

Planen indsættes i den studerendes portfolio.

3. studiesamtale

3. studiesamtale er en evaluering af det kliniske forløb, og skal ligge efter den kliniske prøve.

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder og den studerende.

Den studerende udfylder evalueringsskema af praktik samt praktiksted som forberedelse til samtalen.

Under samtalen kan den Kliniske Vejleder kommentere evalueringsskemaet, inden skemaet returneres til uddannelsesinstitutionen.

Evalueringsskemaet findes på: <http://da.uni.gl/uddannelse/sygeplejerske.aspx>

Praktikken afsluttes med en klinisk prøve, se nedenfor.

For at kunne indstille sig til 4. semester prøve skal alle interne prøver og obligatoriske studieaktiviteter på 3. semester samt 4. semester prøve i farmakologi og lægemiddelregning være bestået. Litteraturlisten sendes til kliniske vejleder og underviser fra instituttet senest en uge før den mundtlige del af prøven. Klinisk vejleder og underviser skal godkende litteraturlisten for at indstille den studerende til prøven.

Intern prøve på 4. semester:

Prøveform: Praktisk udførelse og mundtlig eksamination

Rammer: Prøven forløber over to dage

Bedømmelse: Begge dele af prøven bedømmes samlet ud fra GGS. Intern censur

Dag 1: Består af en praktisk del, hvor den studerende følges af klinisk vejleder.

Den praktiske del af prøven gennemføres en dag før den mundtlige del af prøven og består af:

- Den studerende tildeles en til to patienter alt efter kompleksitet om morgenen for den kliniske del af prøven.
- Den studerende har efterfølgende 30 minutter til at foretage dataindsamling og planlægge dagens sygepleje.
- Den studerende varetager i løbet af 2 timer sygepleje og medicingivning til den/de udvalgte patienter, herunder sikre at patienten er vejledt og informeret om den ordinerede medicinske behandling: lægemiddel, indikation, medicinskema, relevante bivirkninger og interaktioner. Der dokumenteres og afrapporteres til vedkommende, der overtager den studerendes arbejdsområder, til slut.

Dag 2: Den mundtlige del hvor klinisk vejleder og underviser fra instituttet fungerer som henholdsvis eksaminator og censor

- Den studerende starter med 10 minutters præsentation.
- Herefter eksamineres der i 20 min med udgangspunkt i den studerendes præsentation samt de praktiske og teoretiske studier på 4. semester, herunder den litteratur, den studerende har fremført i sin litteraturliste.

I den studerendes præsentation lægges vægt på, at der indgår følgende:

1. Patientens stamdata, indlæggelsesdiagnose, specifikke symptomer, undersøgelsesplan og – resultater, indledt behandling, behandlingsstatus, plejeplan på baggrund af en prioriteret sygeplejediagnose
2. Uddybning af patientens primære medicinske behandling med angivelse af
  1. de konkrete lægemidler der er ordineret
  2. de konkrete indikationer
  3. mulige bivirkninger
  4. observationer hos patienten af virkning og mulige bivirkninger
3. Uddybning og begrundelse for den planlagte sygepleje på baggrund af den prioriterede sygeplejediagnose

Under eksaminationen vil både eksaminator og censor vil stille spørgsmål.

Eksaminator og censor voterer i maks. 15 minutter og giver herefter tilbagemelding til den studerende. Den studerende modtager en karakter, der afspejler opfyldelsen af semesterets mål.

Når praktikken og semesteret er gennemført, har den studerende opnået følgende praktiske og teoretiske kompetencer:

Praktiske kompetencer:

- Lave en praksisbeskrivelse med præsentation af en patient med en af de udvalgte sygdomme, herunder den konkrete patients specifikke symptomer, undersøgelsesplan og resultater, indledt behandling, behandlingsstatus.
- Prioritere, planlægge, varetage og koordinere kompleks pleje, hvor der optræder flere samtidige behov, med begrundet prioritering, herunder anlæggelse af ventrikelsonde, venflon og KAD.
- Øvelse i klinisk beslutningstagen og med stigende grad af selvstændighed anvendelse af sygeplejeprocessen med fokus på den komplekse patient, der inddrager sygdoms- og behandlingsperspektivet, patientens egne ønsker for forløbet samt sundhedsfaglig viden (evidens), herunder udøvelsen af den vanskelige samtale, samt evaluere disse løbende.
- Under vejledning og med stigende grad af selvstændighed varetage administrering af lægemidler til 1-2 patienter afhængig af kompleksitet.
- Anvende diverse omregningsprincipper/metoder i medicinregning.
- Under vejledning og med stigende grad af selvstændighed varetage infusioner, transfusioner og injektioner, samt rammeordination og rammedelegering.
- Under vejledning vurdere behov for sårpleje samt udføre sårpleje, herunder dokumentere udført sårpleje samt plan for sårpleje med henblik på kontinuitet.
- Mundtlig præsentation til plejegruppen, af en udvalgt patients medicinske behandling herunder; stamdata og behandlingsdiagnose, ordinerede lægemidler, redegørelse for de ordinerede lægemidler mht. indikation, virkning, bivirkninger og interaktioner, redegørelse for virkninger og evt. bivirkninger af behandlingen der er observeret hos patienten, samt refleksion over patientens behov for undervisning/vejledning for at kunne følge den ordinerede behandling hjemme, herunder patients motivation for at følge behandlingen.
- Anvende dokumentation i Cosmic med henblik på kontinuitet i plejen af den komplekse patient, anvende plejeplaner, samt evaluere disse plejeplaner løbende.
- Kan under vejledning samarbejde på tværs af primær og sekundær sundhedssektor i forbindelse med indlæggelse, overflytning og udskrivelse med henblik på kontinuitet, sammenhængende forløb og patientsikkerhed

Teoretiske kompetencer:

- Anvende viden om de udvalgte dele af biokemien og fysiologien, som danner baggrund for forståelse af fysiologi, sygepleje, ernæring, farmakologi og sygdomslære.
- Formulere viden om patofysiologiske tilstande i forbindelse med akut eller kritisk opstået

sygdomme.

- Gøre rede for for udvalgte almindeligt forekommende sygdomme, herunder ætiologi samt kliniske og parakliniske manifestationer som danner baggrund for diagnosticering, behandling og pleje, samt anvende sin viden om disse i forhold til børn, voksne og ældre, og medvirke ved profylakse.
- Observere, beskrive og forklare symptomer og patologiske fænomener hos konkrete patienter.
- Nævne væsentlige dele af lægemiddellovgivningen.
- Gøre rede for sygeplejerskens juridiske ansvar og kompetence i forbindelse med administration af medicin til patienter.
- Gøre rede for lægemidlers virkningsmekanisme, virkninger, bivirkninger og interaktioner med inddragelse af viden om fysiologi og sygdomslære.
- Anvende viden om almen farmakologi og klinisk farmakologi til at observere, vurdere, reagere, handle og reflektere i forhold til medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering.
- Gøre rede for hovedgrupper af lægemidler (indikation, virkning, interaktion, bivirkninger)